

VOGELWAARNEMINGEN

Eempolders

eenjaar

In Nederland is vrijwel geen natuurgebied meer aan te wijzen dat niet op de een of andere manier gevaar loopt veranderd te worden in een stad, industrieterrein of snelweg. Zo dreigt ook voor de Eempolders een toekomst, waarin het vertrouwde gezicht van dit open polderland wel eens totaal veranderd zou kunnen worden. Zo zijn er al plannen voor meer bebouwing in de polder, waterpeilverlaging, etc. Het zou mij te ver voeren om hier nader op in te gaan. Ik wil er echter op wijzen dat er een vereniging 'Vrienden van Eemland' (voorheen Werkgroep Ontwikkeling Eemland) bestaat, die zich actief met deze problemen bezig houdt.

Eind vorig jaar is door de VWG aan deze vereniging toegezegd regelmatig tellingen in de Eempolders ten westen van de Eem te houden, om een indruk te krijgen van het belang van dit gebied voor de vogels. Hiertoe worden éénmaal in de veertien dagen door twee ploegen in dit gebied alle vogelsoorten geteld. Eén ploeg neemt het deel ten noorden van de Eemnesservaart voor zijn rekening, de tweede ploeg het zuidelijk deel.

Omstreeks half november werd met de tellingen begonnen, zodat u hier het verslag aantreft van de resultaten van het eerste volle jaar.

Voor diegenen onder u die de Eempolders niet kennen: De Eempolders bestaan voornamelijk uit weilanden en enkele stukken akkerland. Langs de oude zomerdijk zijn enkele interessante plasjes - de zgn. waaien of wieden - met veelal een begroeiing van riet. De zomerdijk is bovendien vrijwel de enige plaats waar wat bomen voorkomen. De totale oppervlakte van het deel ten westen van de Eem bedraagt 2100 ha.

In totaal zijn er het afgelopen jaar tijdens de tellingen 99 soorten waargenomen. Voor enkele soorten is in de grafieken I t/m VI het voortschrijdend gemiddelde (gemiddelde van drie opeenvolgende tellingen, opschuivend met de tijd) weergegeven.

Nadere toelichting bij deze grafieken:

I. HOUTDUIF: Opvallend is het grote aantal Houtduiven gedurende de maanden december t/m februari : ca. viermaal zoveel als in de maanden juni t/m november.

II. VELDLEEUWERIK: In januari was er gedurende de vorstperiode even een dal, terwijl het aantal in februari fors steeg onder invloed van de voorjaarsstrek. Eind juli en augustus liep het aantal sterk terug, mogelijk doordat de vogels die hier broeden dan reeds wegtrekken, terwijl de doortrekkers uit noordelijker streken pas half september komen.

III. SPREEUW: Gedurende de wintermaanden was het aantal vrij gering, afhankelijk van het weer. De voorjaartrek, die vroeg in februari aanvangt, komt duidelijk tot uiting in de aantallen. In het broedseizoen zijn er minder Spreeuwen, doordat er alleen voedselzoekende ouders aanwezig zijn. Erg duidelijk is dit in de grafiek niet; dit wordt mogelijk veroorzaakt door het feit dat de voorjaartrek tot in mei kan doorgaan, terwijl in juni en juli reeds voortrek voor de herfst plaats vindt. Deze voortrek, die half augustus begint en kan duren tot ver in de winter, komt in de grafiek wel duidelijk tot uiting.

IV. KOKMEEUW: Gedurende het gehele jaar waargenomen. Vooral in de herfst- en wintermaanden grote aantallen. Gedurende het broedseizoen een kleine piek, mogelijk doordat voedselzoekende ouders hier een goede fourageerplaats vonden.

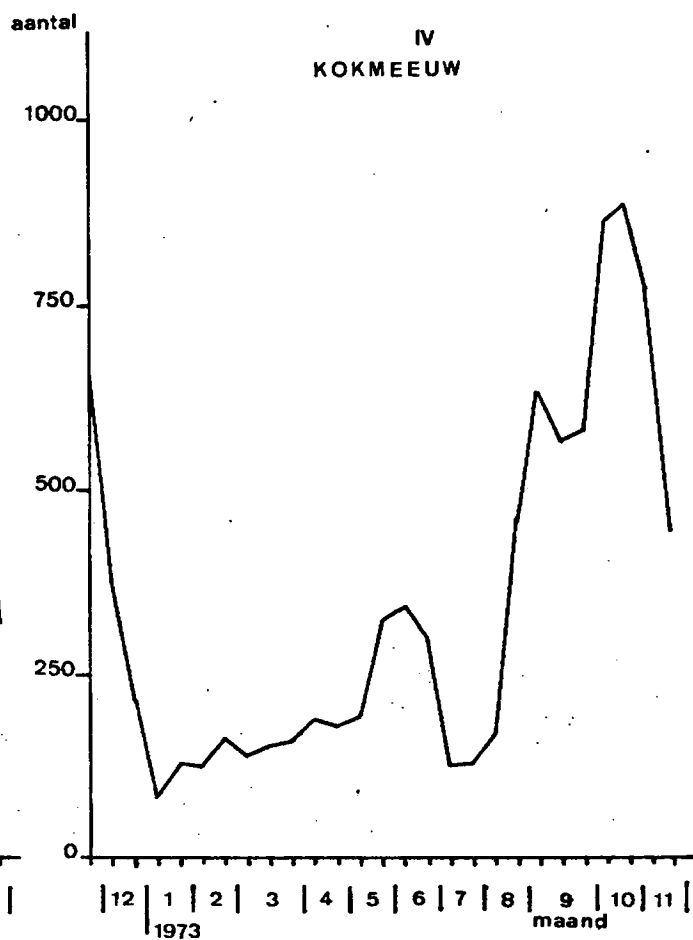
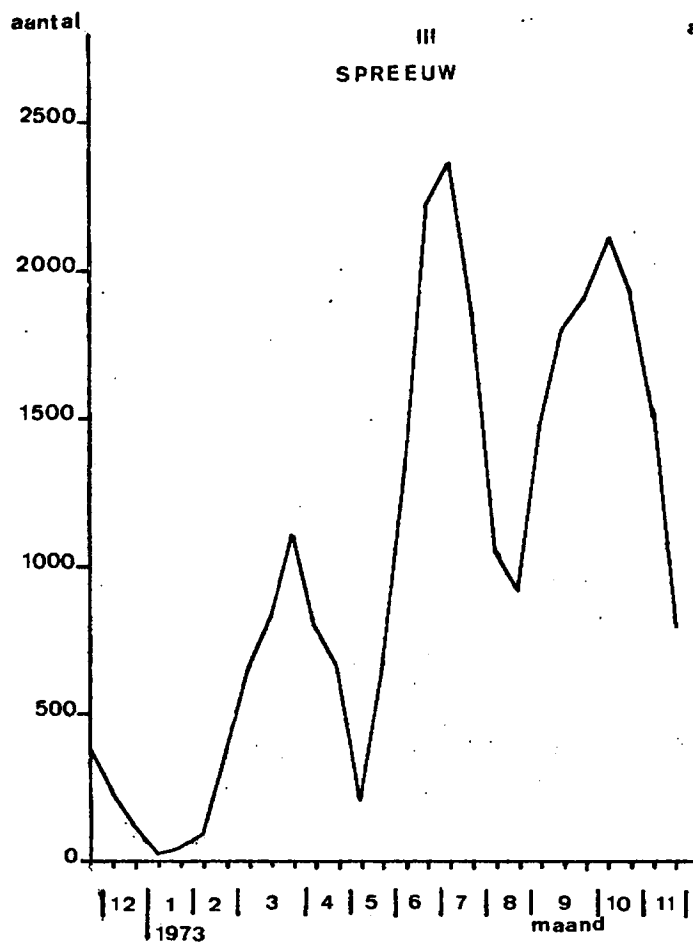
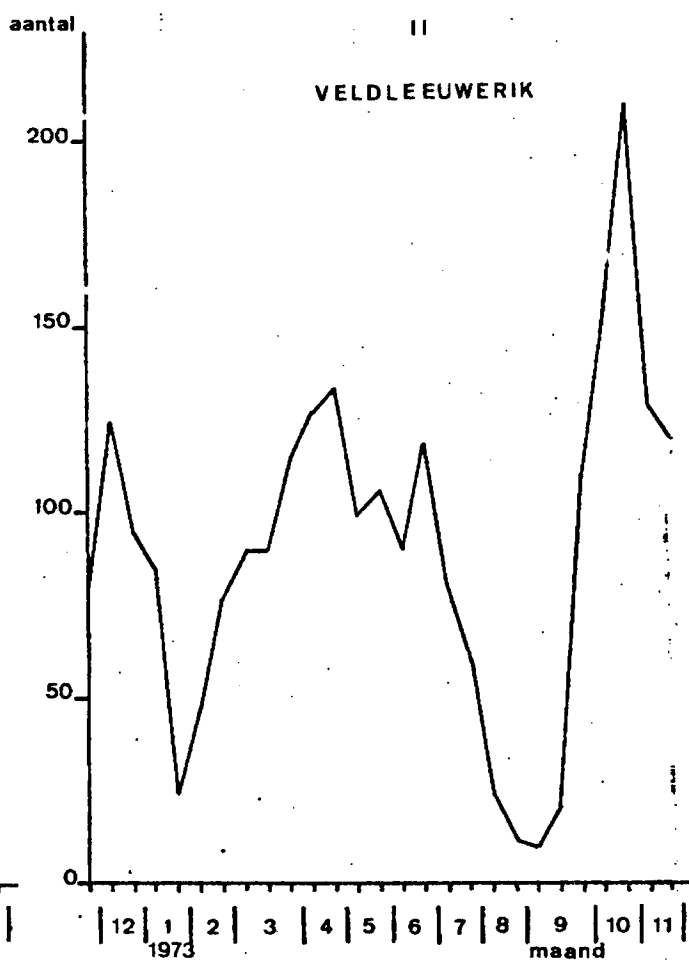
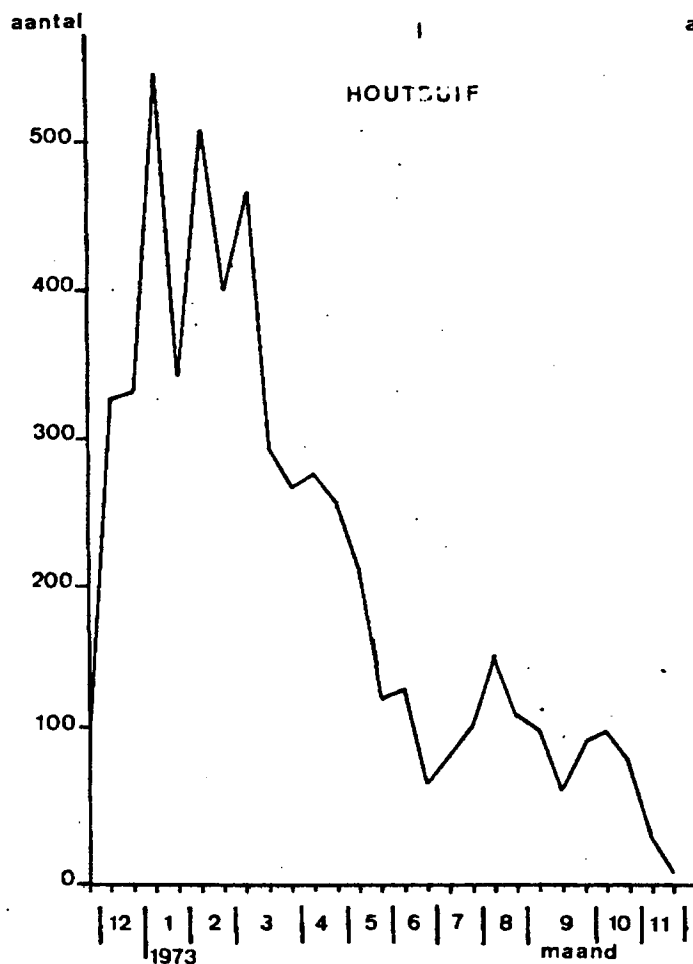
V. BLAUWE REIGER: Waarschijnlijk ten gevolge van de zachte winter waren er steeds vrij veel Reigers in de polder. Gedurende het broedseizoen (februari - juni) kwamen er kennelijk ook nog trekkers door, te oordelen naar de piek in deze periode. Na juni steeg het aantal weer aanzienlijk.

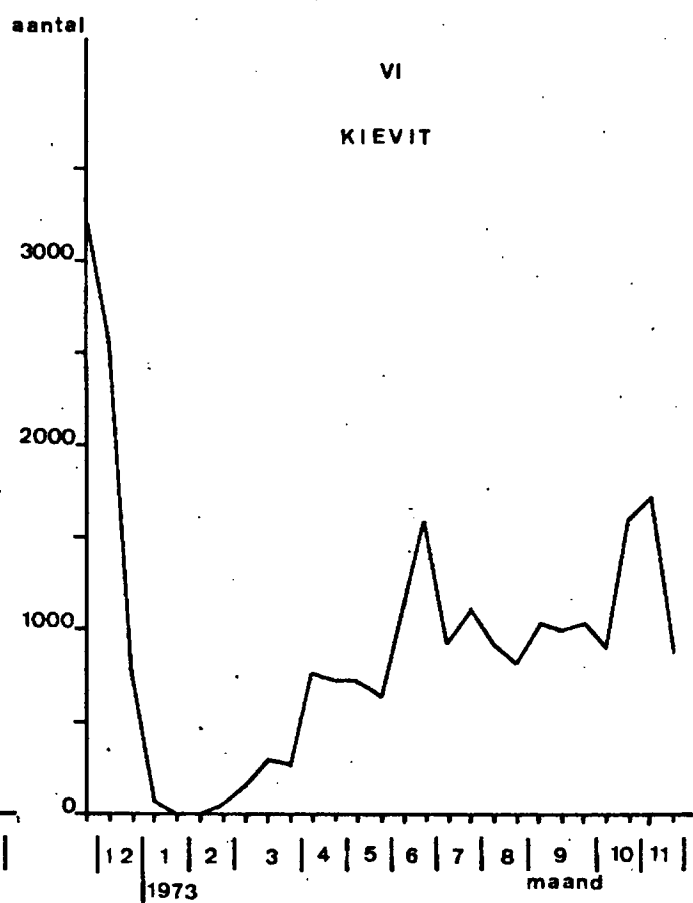
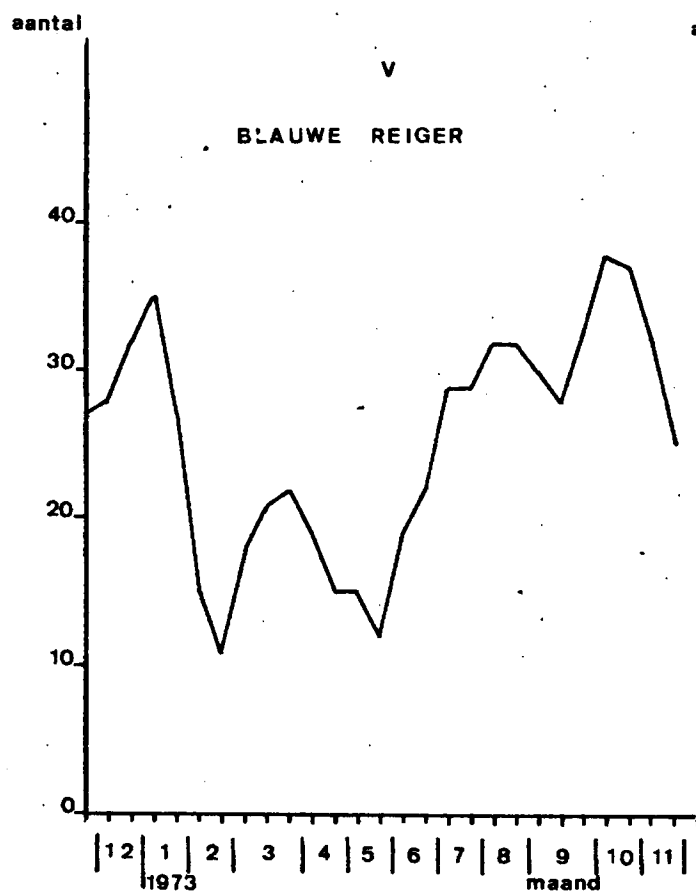
VI. KIEVIT: Door het zachte winterweer in 1972/1973 waren er grote aantallen wintergasten, die gedurende de vorstperiode van januari/februari verder naar het zuiden trokken. De trek kwam, zoals normaal bij Kieviten, nog gedurende het broedseizoen, dat tot half juni loopt, op gang.

In de volgende tabel is voorts een samenvatting gegeven van alle waargenomen soorten. Vermeld is het aantal malen dat de soort is waargenomen (maximaal 28x), en het grootste waargenomen aantal.

<u>SOORTNAAM</u>	<u>AANT. X WAARGEN.</u>	<u>GROOTSTE AANTAL</u>	<u>EVENTUELE OPMERKINGEN</u>
Dodaars	10	2	
Aalscholver	3	2	
Blauwe reiger	28	47	Zie grafiek V
Purperreiger	9	8	
Roerdomp	4	2	
Wilde eend	28	81	
Wintertaling	6	6	
Zomertaling	1	2	Meerdere broedparen
Smient	2	28	
Slobeend	10	17	Vooraf in het N.O.-deel van de polder
Kuifeend	1	2	
Tafeleend	3	6	
Grote zaagbek	3	30	
Nonnetje	1	3	
Bergeend	11	10	
Grauwe gans	5	68	
Foligans	1	55	
Rietgans	1	20	
Knobbelzwaan	20	29	
Kleine zwaan	2	5	
Buizerd	13	18	
Puigpootbuizerd	2	1	
Bruine kiekendief	1	1	Vogelreservaat nabij zomerdijs
Plauwe kiekendief	5	2	
Smelleken	2	1	
Torenvalk	28	30	
Patrijs	3	17	
Fazant	6	3	
Waterhoen	22	25	
Meerkoet	27	541	
Scholekster	13	73	
Kievit	25	5462	Zie grafiek VI
Zilverplevier	1	9	
Goudplevier	7	243	Vooraf omgeving zomerdijs
Watersnip	18	34	
Wulp	24	242	
Regenwulp	2	1	
Grutto	13	437	
Oeverloper	1	1	
Tureluur	14	53	
Zwarte ruiter	1	1	
Kemphaan	10	93	
Gr. mantelmeeuw	2	2	
Kl. mantelmeeuw	3	1	
Zilvermeeuw	4	5	
Stormmeeuw	24	95	
Kokmeeuw	28	1571	Zie grafiek IV
Zwarte stern	2	8	
Visdief	6	9	
Holenduif	3	2	
Houtduif	28	786	Zie grafiek I
Tortelduif	3	4	

SOORTNAAM	AANT. X WAARGEN.	GROOTSTE AANTAL	EVENTUELE OPMERKINGEN
Turkse tortel	4	7	
Koekoek	2	1	
Ransuil	10	5	Boerderij bij gemaal
Velduil	1	1	Heeft in de polder gebroed
Gierzwaluw	7	56	
Veldleeuwerik	28	228	Zie grafiek II
Boerenzwaluw	13	671	
Huiszwaluw	10	154	
Graspieper	21	167	
Witte kwikstaart	16	8	
Gele kwikstaart	3	2	
Winterkoning	4	1	
Heggemus	4	1	
Grote lijster	2	2	
Kramsvogel	14	187	
Zanglijster	3	2	
Koperwiek	8	22	
Beflijster	1	1	
Merel	18	8	
Tapuit	5	16	
Gekr. roodstaart	2	2	
Roodborst	5	2	
Kleine karekiet	3	3	
zanger	4	3	
Spot vogel	1	1	Heeft bij boerderij ge- broed
Tjiftjaf	2	1	
Goudhaantje	1	2	
Gr. vliegenvanger	1	1	
Koolmees	17	7	
Pimpelmees	3	7	
Zwarte mees	1	1	
Boomkruiper	1	2	
Rietgors	21	129	
Groenling	2	3	
Sijs	1	5	
Kneu	12	33	
Vink	12	11	
Keep	1	1	
Huismus	19	135	
Ringmus	3	14	
Spreeuw	28	3000	Zie grafiek III
Zwarte kraai	28	81	
Bonte kraai	14	117	
Roek	1	1	
Kauw	21	53	
Ekster	20	7	
Vlaamse gaai	1	1	

Aan deze tellingen hebben meegewerkt: Fam. Jonkers, hr. J.Klein,
hr. P.v.d.Poel, hr. S.H.Poelstra, Fam. Reddingius, mej. C.Rosier,
hr. L.stomp, hr. Y.S.Vogel, hr. P.Vos, Fam. v.d.Werf, hr. I.v.Woersem.

Het ligt in de bedoeling de tellingen in de toekomst voort te zetten.